

Onderwerp Evaluatie jaarwisseling 2021-2022	
Nummer	2022/99397
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare orde en veiligheid
Afdeling	VH
Auteur	Mark, S.H. van der
Telefoonnummer	023-5114249
Email	smark@haarlem.nl
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Bestuur.
Kernboodschap	De jaarwisseling is relatief rustig verlopen. Er waren weinig incidenten. Ondanks het landelijke vuurwerkverbod werd er veel vuurwerk afgestoken en met vuurwerk vernielingen aangericht. Het schadebedrag dit jaar was €144.000,-.
Besluit College d.d. 1 maart 2022	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

Graag informeert het college u middels voorliggende informatienota over het verloop van de jaarwisseling 2021-2022.

Sinds 2021 heeft Haarlem een verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk. Aangezien het kabinet – evenals bij de jaarwisseling van 2020-2021 – heeft besloten om een landelijk vuurwerkverbod in te stellen om de druk op de zorg beheersbaar te houden, hebben we nog niet kunnen ervaren hoe de inwoners op dit ‘Haarlemse’ verbod reageren. Daarnaast werd de verkoop van vuurwerk bij het landelijke vuurwerkverbod verboden, terwijl dit bij het lokale vuurwerkverbod nog wel zou mogen. Naast de reguliere risico’s die spelen tijdens de jaarwisseling, vormde de coronacrisis daarmee wederom een extra uitdaging.

In aanloop naar de jaarwisseling 2021-2022 zijn er in overleg met verschillende samenwerkingspartners voorbereidingen getroffen om de jaarwisseling in Haarlem zo soepel mogelijk te laten verlopen. Onderstaand treft u een overzicht van deze voorbereidingen alsmede de resultaten van deze voorbereidingen tijdens de afgelopen jaarwisseling.

Vorbereiding

Het verloop van de jaarwisseling werd in de werkgroep 'Oud en Nieuw' voorbereid. Het doel van de werkgroep was om op een multidisciplinaire wijze risico's in kaart te brengen en maatregelen te treffen in de aanloop van de jaarwisseling. Daarnaast vond er 72 uur voor de jaarwisseling een laatste afstemmingsoverleg plaats waarin de getroffen maatregelen nogmaals werden besproken.

De volgende voorbereidingen werden in de werkgroep besproken:

- het in kaart brengen van aandacht locaties en evenementen;
- het opstellen van een lijst met risicopanden;
- het opstellen van strategieën voor het voorkomen van branden;
- het opstellen van een communicatie strategie;
- het bedenken van scenario's t.a.v. de coronamaatregelen;
- openbare orde maatregelen.

Voorbeelden van maatregelen zijn het plaatsen van camera's op aandacht locaties, handhaving inzetten om risicovolle objecten tijdig van de openbare weg te verwijderen, het in kaart brengen van hotspots waar veel vuurwerk wordt afgestoken en het organiseren van evenementen voor de jeugd tijdens de jaarwisseling.

Evaluatie

Meldingen en klachten

Ondanks het landelijk verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk, is er veel vuurwerk afgestoken. Dit is zichtbaar in het aantal meldingen dat met betrekking tot vuurwerk bij de gemeentelijke meldkamer is binnengekomen. Vanaf 1 december 2021 tot en met 18 januari 2022 zijn er **171** meldingen omtrent vuurwerk bij de gemeentelijke meldkamer binnengekomen. Het betrof 12 meldingen over afval/vuurwerkrestanten, 77 meldingen over vandalisme en 82 meldingen over vuurwerkoverlast. Het aantal meldingen is daarmee ten opzichte van de voorgaande jaarwisselingen toegenomen¹. De meeste meldingen omtrent de afgelopen jaarwisseling komen uit stadsdeel Noord (68 meldingen) en stadsdeel Oost (48 meldingen).

Inzet handhaving

Handhaving begint vanaf november al met het signaleren van risicopanden zoals leegstaand en sloopbouw en risicogoederen zoals kerstbomen, autowrakken, autobanden en pallets. In de werkgroep oud en nieuw worden risicopanden overzichtelijk bijgehouden. Het verwijderen van risicogoederen vindt preventief plaats om het risico op brandstichting te mitigeren.

¹ 01-12-2020 t/m 18-01-2021: 104 meldingen; 01-12-2019 t/m 21-01-2020: 168 meldingen

Vanaf begin december is Handhaving druk geweest met het behandelen van meldingen en klachten omtrent vuurwerk. Zo zijn de handhavers in de maand december regelmatig langs een aantal hotspots gereden, waar vaak vuurwerk werd afgestoken. Bij signalering van het afsteken van illegaal vuurwerk, is de politie ingelicht. Op 29, 30 en 31 december is er in samenwerking met de politie gehandhaafd op vuurwerkoverlast en het zwaardere vuurwerk. Hierbij is een minimaal aantal overtredingen waargenomen. In de praktijk is geconstateerd dat het afsteken van fop- en schertsvuurwerk lastig te onderscheiden is van het (lichtere) verboden vuurwerk. Zeker na een ontploffing van een stuk vuurwerk is het lastig te bewijzen om welke categorie vuurwerk het precies ging. Met de politie wordt er nagedacht over hoe we in de toekomst effectiever met vuurwerkverbod om kunnen gaan.

Handhaving heeft vanaf 24 december een aantal open grote containers weggehaald. Tevens zijn er – na het uitdelen van waarschuwingsbrieven aan eigenaren van dergelijke containers – een aantal containers weggesleept op oudejaarsdag.

Inzet politie

Op 29, 30 en 31 december is de politie samen met handhaving overdag voornamelijk surveillerend aanwezig geweest op straat. Op diverse openbare plekken in Haarlem werden brandbare materialen, waaronder pallets, aangetroffen en uit voorzorg afgevoerd. Net als vorig jaar mochten politiefunctionarissen op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (wabo), brandbaar materiaal op privé terreinen laten afvoeren. Hier is geen gebruik van gemaakt.

De politie geeft aan dat ondanks het landelijke vuurwerkverbod er behoorlijk wat vuurwerk is afgestoken. Op 31 december werden er meerdere grote groepen jongeren gesignaleerd die door wijken liepen en vuurwerk afstaken. Vlak na middernacht kwamen er diverse meldingen bij de politie binnen over opstootjes en brandjes. Op het Voortingsplantsoen zijn de hulpdiensten meermaals aanwezig geweest om te bemiddelen bij verschillende brandjes op het plein. Op de Berlagelaan heeft er een geweldsincident plaatsgevonden waarbij iemand is aangehouden. Ondanks de verwachte orde verstoringen tijdens de jaarwisseling is het volgens de politie relatief rustig gebleven in Haarlem. De mobiele eenheid is niet ingezet. Er vonden in totaal 51 incidenten plaats (van 31 december 00:00 uur tot 1 januari 08:00 uur; 32 uur), waarvan twee aanhoudingen. Dit is een kleine daling van het aantal incidenten ten opzichte van vorig jaar². Daarnaast zijn er tijdens de jaarwisseling twee woninginbraken gemeld.

Inzet camera's

In overleg met de politie zijn er op basis van artikel 2.77 van de APV op de volgende locaties camera's geplaatst: (1) Berlagelaan, (2) Floris van Adrichemlaan, (3) het Voortingsplantsoen en (4) het Teylerplein. De camera's werden door de politie live uitgekeken in Zaandam. De camera's zijn van

² (2020-2021: 69 incidenten, 2019-2020: 59 incidenten, 2018-2019: 45 incidenten en 2017-2018: 56 incidenten)

essentieel belang om dreigende situaties duidelijk in beeld te krijgen. Op basis van de camerabeelden heeft de politie goed en bemiddelend kunnen optreden. Helaas is één van de twee camera's op het Voortingsplantsoen op oudejaarsdag vernield door vuurwerk en vervolgens gestolen. Op de beelden is te zien dat ouders en kinderen betrokken zijn bij het incident. De gemeente heeft hiervan aangifte gedaan. De beelden zijn door de politie opgeslagen voor nader onderzoek. In de toekomst zullen er maatregelen getroffen worden om dit te voorkomen.

Inzet brandweer

Ook de brandweer geeft aan dat zij de jaarwisseling als relatief rustig hebben ervaren. In Haarlem vonden er 21 brandweerincidenten plaats. De brandweer is voornamelijk druk geweest met meerdere brandjes op straat en in containers. Op de Wim van Eststraat heeft op straat een grotere brand gewoed waarbij de brandweer onder begeleiding van de politie heeft geblust. Het meest opvallend was de uitslaande brand in een appartementencomplex aan de Professor Krausstraat op oudejaarsdag (rond 21:40 uur). Hierbij zijn geen gewonden gevallen.

Inzet Spaarnelanden

Ook Spaarnelanden geeft aan een relatief rustige nacht te hebben gehad tijdens de jaarwisseling. Spaarnelanden geeft aan dat de schade aanzienlijk is toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren³. De totale kosten komen uit op € 144.000,-. De schades aan containers zijn voornamelijk toegenomen.

De kosten aan bovengrondse containers:	€ 50.000,-
De kosten aan ondergrondse containers:	€ 57.000,-
De kosten aan speeltoestellen:	€ 20.000,-
De kosten aan verkeersborden:	€ 12.000,-
De kosten aan bankjes en bomen:	€ 5.000,-

Naar aanleiding van het Strategisch Plan Afvalscheiding ('Wij Haarlemmers scheiden afval') zijn er de afgelopen jaren veel ondergrondse containers geplaatst. Veel van deze containers werden rond de jaarwisseling afgesloten. Niet alle ondergrondse containers en afvalbakken zijn afgesloten of weggehaald om te voorkomen dat er afval tijdens de jaarwisseling naast de container werd geplaatst. Afval dat naast de container wordt geplaatst zorgt voor geuroverlast en er is een risico dat het afval in de brand wordt gestoken. Enkel in de risicogebieden werden de ondergrondse containers en afvalbakken afgesloten of verwijderd. Helaas is geen enkele afvalbak bestand tegen het steeds zwaarder wordende illegale vuurwerk dat op dit moment wordt gebruikt.

Naast de schades die door Spaarnelanden zijn gemeld, gaf JCDecaux aan dat er in de gemeente 15abri's zijn beschadigd (ten opzichte van 16 in 2021 en 15 in 2020). De aantallen blijven ondanks het vuurwerkverbod min of meer gelijk. De schade aan het rioleringsstelsel in Haarlem is volgens BAM

³ (2020-2021: ongeveer € 85.000,-, 2019-2020: €76.716,39, 2018-2019: €74.900,- en 2017-2018: €84.460)

dit jaar beperkt gebleven, maar ten opzichte van het jaar ervoor wel gestegen. BAM gaf aan dat het schadebedrag circa €2500,- bedroeg⁴.

Spaarnelanden had dit jaar weer een jaarlijkse kerstbomeninzamelingsactie. Op 29 december, 5 en 12 januari konden kinderen tot en met 15 jaar op diverse locaties in Haarlem oude kerstbomen inleveren. Per ingeleverde boom kregen de kinderen € 0,50 en een lootje waarmee ze nog een extra prijs konden winnen. De kerstbomenactie scheelt Spaarnelanden veel inzamelwerk en zorgt ervoor dat de kerstbomen al zijn gescheiden en direct verwerkt kunnen worden. Er zijn 13511 kerstbomen ingezameld.

Jeugdactiviteiten

Om de jeugdoverlast op straat tijdens de jaarwisseling zoveel mogelijk terug te dringen, zetten we niet alleen repressief in met de politie en handhaving, maar ook preventief. Zo heeft de politie vooraf veel contact met jongerenwerkers over vermoedens van eventuele dreigende ordeverstoringen. Daarnaast vraagt de gemeente al een aantal jaren aan het samenwerkingsverband Jeugd om een programma te maken voor jongeren. Door de coronamaatregelen was het lang onduidelijk of er nog activiteiten voor jongeren georganiseerd konden worden. Uiteindelijk zijn er vanuit meerdere organisaties (Thriple Threat, Stichting Hattrick, Jong Haarlem, Stichting STAD en Haarlem Effect) verschillende activiteiten georganiseerd: Een zaalvoetbaltoernooi, een oud en nieuw barbecue, een lasergame toernooi en diverse andere spelletjes. Op oudejaarsdag zijn er meer dan 350 jongeren actief geweest bij de activiteiten van het jongerenwerk in Oost, Noord, Schalkwijk en het Rozenprieel.

⁴ 2020-2021: € 1036,- ; 2019-2020: €3772,-